

Fa 15 anys que la M. Jesús i el seu pare comparteixen bufet a la capital del Segrià, una garantia inequívoca que la relació personal i el negoci funcionen. **"Aquest despatx el vaig establir tot sol ja fa 35 anys"**, aclareix en Lluís. **"Avui en sóc el coordinador. Hi represento l'experiència i el sentit comú, primordials per a la reflexió i per a l'acord."** La M. Jesús assenteix, **"tot i tenir criteris divergents en molts temes, crec que la relació pare-filla és un avantatge: a casa no hi ha conflictes generacionals."** La filla representa la cara més jove del despatx i ha viscut **"l'ampliació del bufet. Per aquest motiu admiro el pare, perquè és una persona molt valenta quant a acceptació del progrés. He vist, a fi de comptes, com és d'important el dia a dia un cop penjat el títol a la paret de l'oficina."**

La M. Jesús descriu l'especialització del despatx: **"La feina de cada dia és bàsicament l'assessorament d'empreses. Amb el temps hem anat especialitzant-nos en la relació empresari-treballador, una branca ben diferent al dret civil. També toquem temes tributaris, fiscals i darrerament fins i tot família: avui dia hi ha moltes separacions."** En Lluís, la veu de l'experiència, ha vist judicis de dret laboral a cabassos: **"Dins del dret laboral els judicis són orals; cal improvisar a un ritme ràpid de demanda, rèplica i dúplica, amb un jutge que escolta els testimonis. Si el judici és una mica clar, de seguida hi ha sentència. Aquesta immediatesa és un avantatge, és evident, sobretot comparat amb els casos civils en què tot és llarg i feixuc. Recordo una vegada cap al final d'un judici que el jutge va dir a l'advocat: 'No cal que faci les conclusions perquè la sentència ja està fixada'. El dret laboral pot ser així d'àgil."**

Tal i com en Lluís ens pot explicar mil i una anècdotes, la M. Jesús ha tingut en el seu pare un gran mestre: **"En el meu pare he trobat un model a seguir perquè és un gran conciliador: només s'arriba a jutjat si abans s'han esgotat totes les vies de conciliació."** En Lluís ratifica aquestes paraules: **"La conciliació és bona, els plets sempre són enemistats. És clar que a efectes econòmics per a l'advocat no és el mateix un judici que una conciliació, però la filosofia a casa és saltar de seguida al següent client un cop arribats a un acord amb el darrer."**

La M. Jesús sap que té un llistó molt alt per superar; treballar al costat del seu pare no ha estat sempre fàcil. **"En iniciar-me en la professió em vaig apuntar al torn d'ofici, perquè era la manera de veure tot tipus d'assumptes. Quant a passantia, el pare em va obligar a fer-la en un altre despatx que no fos el seu: li ho agraeixo perquè aquesta va ser la manera de veure diferents tarannàs dins del mateix ofici."** En Lluís sap quin és el tarannà que voldria conservar: **"Nosaltres busquem la feina feta amb minuciositat i un tracte familiar amb el client."** I afegeix tot cofoi que la **"M. Jesús té un tacte excel·lent per a tractar els temes més delicats."** Tanmateix, la diferència d'edat i de sexe ha de ser, per força, una font de distincions per al client. La M. Jesús recorda una anècdota que, quan tenia quinze anys, la va impactar de valent: **"De joveneta venia a treballar a l'oficina i assegurada darrera una columna hi passava les tardes."**

Un dia dues senyores van entrar al despatx i no em van veure. Aleshores l'una li va dir a l'altra: 'Liàstima que el senyor Casas no hagi tingut un fill per continuar el negoci'. Així són les coses!" Avui la M. Jesús s'ha anat carregant d'experiència. En Lluís comenta que **"és curiós veure com els clients més grans em vénen a veure a mi, mentre que els fills d'aquests clients vénen a veure la M. Jesús."**

La bona relació entre pare i filla es fa palesa al llarg de la conversa. Tanmateix, de tant en tant apareixen opinions divergents, com el tema de l'accés a la professió o la reinserció dels condemnats a presó. La M. Jesús reivindica una regulació per llei de l'accés a la professió: **"Quin advocat està disposat a prendre un passant, ensenyar-li l'ofici i pagar-li? Crec que els col·legis d'advocats se n'haurien de preocupar més i facilitar a través de l'escola jurídica una iniciació ja prou difícil."** En Lluís, en canvi, creu **"que cal la col·laboració de la universitat, del col·legi d'advocats, dels jutges i dels fiscals per aconseguir una formació més tècnica. No podem obligar els advocats que no ho vulguin a acollir passants. La millor pràctica hauria de sortir de la col·laboració entre universitat i altres entitats."**

Quant al tema reinserció social, l'opinió de pare i filla fan paleses unes concepcions separades per unes quantes dècades. La M. Jesús afirma que el seu pare és més radical: **"Personalment"**, diu ella, **"crec que la societat hauria de fer molt més per integrar el qui ha estat privat de la seva llibertat. Calen més mitjans econòmics i més temps."** I és que cap professional no s'alegra que, després d'un judici reeixit, l'altra part es vegi privada dels seus drets, tal com expressa en Lluís: **"Tots els assumptes que resols satisfactòriament tenen una altra cara de la moneda, i és que una de les parts s'endú una bona patacada. Això, és clar, també és un disgust."**

La M. Jesús escolta les paraules d'en Lluís, mentor i assessor en els pitjors moments. Però en Lluís també ha viscut la primera època de les pors: **"La primera vegada que vaig entrar en una sala vaig guanyar el judici quan el magistrat va sentir les paraules maisonants que un treballador havia dit a un superior. Aquest va ser un mal principi, perquè jo, confiat que allò semblava fàcil, vaig perdre el segon i el tercer judicis per manca de preparació. No m'ha tornat a passar; l'assumpte més fàcil pot esdevenir complex si no hi poses dedicació."** La M. Jesús no pot sinó somriure quan recorda un dels seus primers judicis, en què una advocada va abandonar la sala plorant en ser increpada pel jutge sobre la seva vestimenta, **"sola a la sala em vaig quedar en blanc; vam haver de suspendre el judici."**

Pare i filla coincideixen que l'advocacia **"és extremadament vocacional"**. Ella reconeix que l'exercici sol ser més dur per a una dona i agraeix una família, **"en José Luis, el meu marit, i el petit Borja, que em permeten gran dedicació a la professió"**. En Lluís ha comptat sempre amb la paciència i el suport de la Pilar, que, casada amb un enamorat del dret, ha vist com una de les filles també es deixava seduir per aquesta professió.

**“Cal la col·laboració
de la universitat,
del col·legi d’advocats,
dels jutges i dels fiscals
per aconseguir una
formació més tècnica”**

M. Jesús i Lluís Casas - Lleida (Segrià)